

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De lite fratrum pro regno coram augusto. ca. xix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

vir meus ait mihi. Affer hic mulier venes
nū qd̄ reliq̄t nob̄ antipater: meq; vidente in
igne cōsumēne ad inferos conscientia fratrici
dij vtricē serā Ego ḥo magnā cl̄ p̄t igne
cōsumē modicū m̄hi. p̄t dubios casus: et
qz te meuebant reseruauit Cūq; p̄vidēcūre
neno peulifser: exp̄irauit. Acceptis qz alijs
plurib; argumētis q; antipater in morte pa-
tris grassaret. herodes eū māture reuocauit
m̄rem q; illius repudianit. Cūq; filiū d̄ pars
rīcio publice accusasset p̄tē varo syrie p̄si
de q; illis dieb; hierosolymā venerat. posuit
cū in custodiā apud bierichonta.

De magnitudine morbi herodis.

Lapl. XVI.

Vñq; cōplices

c filiū q̄reret pater vt eos cū filio ex
quisitis pimeret supplicijs graui-
ri morbo ipedit̄ ē. Accedebat et senect̄ cūz
annostā. lxx. nact̄ erat. anūmūq; eī filioz cla-
des grauit̄ aff̄ ligebant. Erat at i bierlin duo
sophiste. q; nō pauci adolescentiū sectabant̄
cū leges exponeret. his opportūnū vilum est
rege tabescere vt aqlā aureā dehiceret quam
rex sup̄ maximā portā tēpli h̄ patris leges
posuerat. Qua delecta rex cōmor̄ animi ma-
gnitudine morbi supauit: et in cōtōnē pce-
dens. in oēs hierosolymitas inturiā hanc re-
fundere nitebat. S; ad p̄ces pl̄i in solos au-
tores vltus ē. Illos ḡ q; in funib; demissi aq;
lam p̄ciderāt: viuos incēdit cū duob; sophi-
stis. Dehinc varijs aff̄ ligebat lāguorib;. Hā
febris nō mediocris era. prurigo intolerabi-
lis in oī corporis superficie. assiduis vertabat co-
liorū mētis. pedes intercutaneo vicio tumue-
rant. putredo testiculoz vermes generabat.
creber anhelit̄ et interrupta suspiria que ad
vindictā deiab oīb; referebant. Ipe ḥo ior-
danē transiē apud callionē calidis aq; vte-
bat. Cūq; corp̄ cl̄ oleo calidiori foueri me-
dicis placuisse: in arcā plenā demersum ita
dissolutū est vt etiā lumina q̄li morū resolu-
ta torqueret: tñ ad clamorē astantiū respice-
re vīsus est.

De nobilib; iudeis occidentis in morte
herodis et de morte antipatri.

Lapl. XVII.

Vñq; rediūsset

c biericho audiēs iudeos morte

suā expectantes cū gaudio: ex oī iudea nob̄
liores collectos iūuenes cōcludi precepit in
hippodromo. s; i carcere circ̄. p̄cipies salo-
me sorori suevit cū aīaā suā efflaret statū illos
occideret: vt ita oīs iudea in morte ip̄o etiā
inuita plāgeret. Atq; q; r̄bomā miserae
redeūtes eplām tulerūt a celare vt antipare
in exilium daret. vel si mallet morte dāret.
Quo nūcio paululū recreat cū pomū q; libe-
ter vescerat perijsser. cultellū qz ad inciden-
dū poposeit. statimq; cū tuſi violetā disten-
dereſ circūpīcīes neq; arbiter i p̄cedere leg-
cūflūr̄ dexterā sustulit. Szacciab cōsobrī
nus el̄ dexterā p̄tinuit: statimq; v̄lulae qz
rex esset mortū in regia domo excitatus et.
Quo audito antipater exultas multa custo-
dib; p̄mittebat vt cū solueret. Qd̄ cū accep-
set herodes q; tulit exultationē filiū q; mor-
tem. et p̄tinuo missis satellitib; occidit cū so-
pelirīq; p̄cepit i biercanio. Statimq; manus
testamētū archelaū regni schis successoreū
tñ q; ab augusto suscip̄ eret diadema.

De morte herodis et substitutione ar-
chelai.

Capl. XVIII.

Oīt mortē autē

p filiū qñq; dieb; exacis mortuus
est herodes. xxxvii. anno postq;
a rhomanis rex declarat̄ erat. In alij fo-
tunatissimus: in reb; domesticis infelicissimus
fuit. Salome ḥo q; occidi mandauerat ab
soluit. Et sepeliuit cū archelaus in herodio
fūrta mandatū ip̄o: nūb; regū ornatus in fu-
neris pompa p̄termittēs. Septē autē dicto
in lugendo patrē cōsumptis: epulliq; ferulib;
p̄liee populo exhibitis: q; mos indecori
ob expensas funerali multos depauperat.
candida veste inclutus ascēdit in templū. ri-
sūq; fauorib; a plebe suscep̄tis ē. sedēq; p
tribunalī dixit se etiā a regis noīe velle ce-
rare: donec a celare p̄firmata foret successio
pmittēs q; patre mellor oīb; appareret. Quo
circa alij tributa leuari: alij vectigalia tolliq;
dam solui custodias acclamabat. Postulat̄
gūt archelaū annuens celebratis hostijs ent
cū amicis in epulis.

De lite fratrū p regno coram augusto.

Lapl. XIX.

Rta est autē se

o ditio q; nouis reb; accidere sole

Euagelica

plurimi enim sophistae p defensione legis o
cios lugebat, oes fere pontificem quem herod
des polo creaverat amouendū p clamabant
Instatē autem azymorū die cū turba ab Iimmo
latōe phibet pōtificē archela⁹ missō cil⁹
archō phib⁹ eos p̄us sedare attētauit. Cum
autem vulneratū remississent clārachum missa
grandi manu satellitū archelaus circiter, i.e.
milla occidit: et p vocē p̄conis oes ad p̄pria
redire cōmonēs: neglecta festinātate omnes
abierunt. Ipse vero cū nicolao et ptolomeo se
ctarijs patris sui romaz, pfectus ē, salomā
q̄ et filios eius secū duxit: vt cū testamento
extremā voluntatē patris sui testaren⁹: phib⁹
lipo fratre regni, pcuratore relicto. Profect⁹
ētā romam herodes antipas vt de regno
babendo disceptaret cum fratre, oratore hy
renee, ppter acrimoniam dicendi plurim⁹ cōs
filii. Cesar quoq; accitis optimatisbus ro
manor⁹, partib⁹ prosequendī copiā dedit, ibi
q̄ tūc p̄mū gaium ex agrippa et filia sua na
rum filiū adoptiuū sedere iussit. Archela⁹ si
bi regnū deberet asserebat et etatis merito et se
cunditatem voluntate. Antipas vero p
mū testamentū debere seruari aiebat qd̄ pa
ter qn̄ cōpos mētis esset inscriperat. Secū
duz ipso nullū forz q̄ ipm pater mētis impos
fecerat. Nam et tūc p̄pria manu se appetierat
Addebat qz q̄ archela⁹ vmbra regni detin
isset ad celare cū ipse corp⁹ rerū gerendaz s̄
bitrapulseret, postremo q̄ inuita p̄tatis sue no
ue milii occisor⁹ sanguine maculasse. Cesar
po mīliz differēs: secū d̄gnit̄ deliberabat
an aliquē regni successore r̄stitut⁹ oporteter:
an toti familie distribuit p̄ncipatū p̄sertim cū
lras varias de syria accepisset iudeos de
fessiones nunciat⁹. Interim quoq; mater arche
la mortua nunciat⁹.

De quatuor regib⁹ in iudea.

Laplīm. XX.

Q̄de s̄ane tem

e pore q̄tuo reges surrexerūt i
iudea. Nā in idumea duo mi
lia veteranoz q̄ sub herode missauerat regē
creauerat. Sephorzi ipo galilee iudas filius
ezchie latronū p̄ncipis ab herode olim cas
pti diadema sibi iposuit. Trās flumen qz s̄
mon qdam ex suis regalib⁹ vastitate corpis
fr̄a latronib⁹ rex creatus est. Pastores qz
quendā p̄ceri corpis cū pastor eēt i finib⁹ iel⁹

rael regē sibi statuerat. Ob hec insinuāda ces
sar missus ē rhomā a varo phib⁹ pp⁹: duaby
tū incidentē de causis vt et archelao subueni
ret, et regnū herodis nepotib⁹ distribui plas
cuisset p̄tē aliquā mereret. Inerūt etiā cū eo
q̄nquaqinta d̄ iudeis honorati q̄ octo milia
iudeoz rhome tūc degetiū secū traxerit ad ce
sare. Ante em captiuitatē finalē iudei p̄ capti
uitates p̄ticularēs vbiq; dispersi et veniūdatt
fuerant. Quos vt audiret cesar in palatiū a/
pollini s̄ep̄li sedis cū amicis. Illi ipso tyrann
nidē herodis et filioz el⁹ in iudeos explican
tes supplicabāt rhomanis vt iudece reliquias
misericōdias dignas iudicaret; et aut iūs antiquū
regni sibi restitui, aut syrie p̄iūgī finib⁹, aut p̄
rhomanos iudices iudeam amministrari.

Desimulato alexandro,

Laplīm. XXI.

Detia tempo/

e re qdā natōe iudeus in sydo
nior⁹ oppido educat⁹ q̄ simillī
mus alexandro herodis filio, quē et p̄ intere
merat vēt in iudeā instinctu cuiusdā liberti
herodis, q̄ oes acī reglos optime sciebat, as
seres sibi regnū deberet, q̄ malo filius he
rodis tū qr̄ ex pte mīris sue marianes cū ḥtīn
gebat. Cūq; plures iudeoz secces h̄ret: tho
mā qz pfectus ē. Igī iudei rhome tūc degē
tes visendi et studio circumfluebat. Sciscis
tatusq; q̄liter viueret: aiebat, lictores misera
tos fratru, alios similes eis morti subieciliſ.
Aristobolū qz fratrē adhuc viuentē i cypro
vel creta latere. Sed cesar optime vultū ale
xandri scies: quē dū rome studeret puer ama
sū habuerat, cū p̄tē qz p̄ disceptantē plen⁹
notauerat, fallaciā similitudinis animadver
tit, misitq; ladū q̄ et alexandrū bñ cognosceret
vt ad se viuentē adduceret, vitā sibi pollicēs
si rāte fraudis pdidisset autore. Cūq; ille cō
fessus eēt se talia stimulasse ad qstū: risit cesar
suasorēq; et iussit interfici: falsumq; alexan
drū p̄tē habitudinē corpis numero remigūz
inseruit. Hūc alexandrū poeta vocauit for
mosum alexum, i delicias dñi.

Dedivisōne regni.

Laplīm. XXII.

Sindē de cōcilio

e senat⁹ cesar monarchiā herodis
distribuit, mediā p̄tē sc̄ iudeā et